

چکیده

مقدمه: با وجود اینکه عوامل بسیاری بر عملکرد سازمان تاثیر می گذارند اما شکی نیست که رهبری یکی از مهمترین عوامل تعیین کننده موفقیت نهایی سازمان است. بیمارستانها نیز از جمله سازمانهای پیچیده معاصر می باشند که توفیق آنها در گرو شیوه رهبری و مدیریت اثربخش می باشد و برای مدیران بیمارستانها دانستن اصول رهبری و آگاهی از چگونگی اتخاذ سبکهای رهبری از نقطه نظر هدایت نیروی انسانی شاغل و هدایت سازمان در راستای نیل به اهداف خود لازم است. هدف از انجام پژوهش حاضر تعیین سبک رهبری و بلوغ سازمانی در بیمارستانهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل بود.

روش پژوهش: این پژوهش به روش مقطعی در تابستان و پاییز سال ۱۳۸۳ انجام گرفت. جامعه آماری این پژوهش راکارکنان شاغل در بیمارستانهای آموزشی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تشکیل دادند که پس از تعیین حجم نمونه تعداد ۲۸۸ نفر از جامعه آماری باروش نمونه گیری طبقه ای با تخصیص متناسب به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. گردآوری اطلاعات در این پژوهش به وسیله پرسش نامه انجام گرفت که اعتبار و پایایی این پرسش نامه ارزیابی گردید. داده هاپس از جمع آوری، با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و آزمونهای کای اسکور و آنالیز واریانس یکطرفه تجزیه و تحلیل شد. در تحلیل داده ها حداکثر امتیاز ممکن ۱۰۰ و حداقل آن صفر در نظر گرفته شد.

یافته ها: در بیمارستان های مورد بررسی بطور کلی، سبک رهبری آمرانه با ۵۹/۴ درصد بیشترین درصد فراوانی مربوط به سبک رهبری مدیران عالی (رییس، مدیر و مترون) را به خود اختصاص می دهد و سپس به ترتیب سبک رهبری قبولاندنی ۱۷/۲ درصد، سبک رهبری مشارکتی ۱۳/۱ درصد و سبک رهبری تفویضی ۱۰/۳ درصد از کل درصد فراوانی مربوط به سبک رهبری مدیران عالی را تشکیل می دهد. در رابطه با بلوغ سازمانی در بیمارستانهای تحت مطالعه نیز بلوغ حداقل ۴۹/۸ درصد، بلوغ حداقل تا متوسط ۶۷/۳ و بلوغ متوسط تا حداکثر ۳/۹ درصد از کل درصد فراوانی مربوط به بلوغ سازمانی را شامل

میشود و فراوانی مربوط به بلوغ حداکثر، صفر است. بر اساس نتیجه آزمون آنالیز واریانس یکطرفه، میانگین امتیاز بلوغ سازمانی در گروه های مختلف سنی و سابقه کار کارکنان از نظر آماری تفاوت معنی داری ندارد ($P > 0/05$). همچنین بر اساس نتیجه آزمون کای اسکویر بین دو متغیر بلوغ سازمانی و سطح تحصیلات کارکنان و نیز دو متغیر بلوغ سازمانی و سبک رهبری مدیران عالی از لحاظ آماری ارتباط معنی داری وجود ندارد ($P > 0/05$). اما بین بلوغ سازمانی و رسته شغلی کارکنان از لحاظ آماری ارتباط معنی داری وجود دارد ($P = 0/007$).

بحث و نتیجه گیری: مدیران عالی بیمارستان اغلب دارای سبک رهبری آمرانه هستند و نکته مهم اینکه سبک رهبری خویش را بدون توجه به سطح بلوغ کارکنان تحت نظارت خود برگزیده اند. یعنی متأسفانه این مدیران در هدایت کارکنان خویش به توانایی و مهارت و نیز تمایل و انگیزه آنان توجهی ننموده اند.

کلیدواژه ها: سبک رهبری، بلوغ سازمانی، بیمارستان.